

Församlingsinstruktion

Foto: Anna Norlin

”Växa tillsammans i tro, hopp och liv”

Församlingsinstruktion 2022-2026

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Vår vision: Växa tillsammans i tro, hopp och liv.....	3
Omvärldsbeskrivning.....	3
Omvärldsanalys.....	5
Pastoratsbeskrivning.....	7
Pastoralt program.....	7
Gudstjänst.....	7
Undervisning.....	10
Diakoni.....	12
Mission.....	13
Vi vill.....	15
Övrigt och avslutning.....	16

Inledning

Svenska kyrkan i Almunge pastorat ska, som en del i den världsvida kyrkan, i ord och handling göra Jesus Kristus känd så att människor kan komma till tro och växa som kristna. Kyrkans grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Pastoratet tillhör Uppsala stift.

För framtagandet av församlingsinstruktionen tillsattes en arbetsgrupp hösten 2021 bestående av kyrkoherden, två

förtroendevalda, en komminister och diakonen. Pastoratet genomförde ett FIN-möte i april 2022 där i stort sett alla anställda och en stor del av de förtroendevalda deltog. Alla gav synpunkter på befintlig verksamhet och beskrev utmaningar för framtiden under temat Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission. Utifrån detta har pastoratets vision mejslats fram.

Vår vision: Växa tillsammans i tro, hopp och liv

Foto: Magnus Aronson/IKON

Omvärldsbeskrivning

Almunge pastorat består av orterna Länna, Almunge och Knutby några mil öster om Uppsala samt byarna Faringe och Bladåker några mil norr om Almunge.

Pastoratet har ca 5022 invånare (2020). Cirka 66,6 % av invånarna är tillhöriga Svenska kyrkan. Pastoratet har fyra medeltida kyrkor med tillhörande församlingshus och ingår i Uppsala kontrakt.

Det geografiska området är stort och bär spår av bosättningar sen järnåldern och har idag varierad produktionsmark för skogs- och jordbruksnäringarna samt många sjöar med möjligheter till bad och fiske.

I Almunge finns den mesta sociala servicen med matbutiker, restaurang, bensinpump, vårdcentral, äldreboende, förskolor och F-9 skola. Även Knutby har service med matbutik, restaurang, bensinpump, äldreboende, förskola och F-6 skola. Länna har bensinstation, restaurang, förskola och F-3 skola. Byarna Faringe och Bladåker är lantbruksbygd utan social service.

Pastoratet har till stora delar en äldre befolkning i traditionsrik landsbygd men en viss generationsväxling pågår med inflyttande barnfamiljer. I översiktsplanen för Uppsala från 2016 planeras och projekteras för 500 bostäder i Länna, 400 i Almunge och ca 150 bostäder i Knutby. Företrädesvis bor befolkningen i villor och gårdar med några få inslag av bostadsrätter och hyresrätter i flerfamiljshus i Länna, Almunge och Knutby.

Folkhälsan inom pastoratet har ett ohälsotal bland yrkesverksamma på 20-27 sjukdagar dagar per år (2020), vilket ligger nära riksgenomsnittet. Det är en låg andel med ekonomiskt bistånd på 0,5 -1,6 % (riksgenomsnitt på 13,4%)

och en öppen arbetslöshet på 0,8-2,5 %, (riksgenomsnitt 7,5 %.)

Området har ett bra pendlingsavstånd till Uppsala och Arlanda och sker mest med bil då de allmänna kommunikationerna inte är väl utbyggda annat än till Länna, Almunge och Knutby. Likaså förekommer pendling till skolor för högstadie- samt gymnasieungdomar. Högstadieskola finns i Almunge medan gymnasier finns i Uppsala.

Omvärldsanalys

De stora avstånden mellan tätorter, byar och mer ensigt belägna hus i bygden påverkar främst barn och gamla som har få egna möjligheter att ta sig till kyrkans barnverksamheter, gemensamhetsträffar för äldre, gudstjänster eller andra

möjligheter till social kontakt. Den stora arbetspendlingen innebär att barn och unga får tillbringa fler timmar utan sina föräldrar efter skolans slut.

Pastoratet har väl en utbyggd verksamhet för barn i alla åldrar men saknar regelbunden närvaro i skolorna. Dock finns ett nära samarbete mellan fritidsledare och personal på skolorna för att underlätta för barn att delta i verksamheten samt ge stöd och vara samtalspartner för skolorna.

Kommunen har en fritidsgård i Almunge men ingen verksamhet för ungdomar i Knutby vilket gör kyrkan till en tydlig och viktig aktör. Den mesta av kyrkans verksamhet för ungdomar finns i Knutby församlingshem och i liten omfattning i Almunge.

Soppluncher, träffpunkter och jubileumsluncher är välbesökta av äldre och samarbeten med tex Gammelgården i Knutby och hembygdsgården Torslund i Almunge är stark vid högtider. Vi vill förmedla fördjupande kunskap om kyrkans tro och liv samt att attrahera åldersgruppen som är "mitt i livet" och saknar i dagsläget en utåtriktad satsning tex på de nyinflyttade.

Befolkningen i Almunge pastorat är en homogen befolkningsgrupp och ett fåtal personer med flyktingstatus bor inom pastoratet, i dagsläget ca 20 personer. Varken kommunen eller pastoratet har någon språktränande eller integrationsinriktad verksamhet.

Pastoratsbeskrivning

Almunge pastorat består av tre församlingar, Faringe, Almunge och Knutby-Bladåker, och tillsammans har pastoratet fyra medeltida kyrkor med kyrkogårdar i direkt anslutning.

I Almunge finns en församlingsgård med pastorsexpedition, i Knutby ett församlingshem och i Bladåker en församlingssal. I Faringe har pastoratet tillgång till lokaler genom ett samarbete med Faringe bygdegårdsförening.

Ledamöter i kyrkofullmäktige och kyrkorådet har valts in från två lokala nomineringsgrupper, "En kyrka för alla" och "Kyrkans väl".

Pastoralt program

Gudstjänst

"Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också." (Matt 6:33)

"Tron är grunden för det vi hoppas på; den ger oss visshet om det vi inte kan se." (Heb 11:1)

Pastoratets gudstjänstfirande visar att många av våra medlemmar är starkt anknutna till sin lokala kyrka vid årets högtider. Däremot är det få som kommer på gudstjänsterna på en "helt vanlig söndag". Pastoratet har fyra kyrkor och två präster som har överordnat ansvar för gudstjänsterna. Enligt kyrkoordningen 17 kap § 3 framgår att en huvudgudstjänst

ska firas i pastoratet varje söndag samt kyrkliga helgdagar. Så är också fallet, men pastoratet strävar efter att utöka gudstjänstfirandet till två huvudgudstjänster per söndag. Utmaningen här handlar om församlingarnas önskan om att ha gudstjänster på samma klockslag.

I Knutby-Bladåker församling finns två kyrkor. På församlingsrådets initiativ förläggs de flesta huvudgudstjänsterna till Knutby kyrka, där flertalet av de boende inom församlingen finns. Bladåker firar huvudgudstjänst på de helgdagar och söndagar som församlingsrådet önskar samt någon söndag per kvartal.

Minst 20 av huvudgudstjänsterna under året ska vara nattvardsgudstjänst. Vi firar högmässa eller gudstjänst varannan gång inom samma församling eller kyrka och sett över ett år överstiger antalet dessa 20. Vi firar utöver detta veckomässa varje torsdagskväll i Almunge församlingsgård.

Ungefär en gång i månaden under terminerna byts veckomässan i Almunge ut mot en familjeorienterad Pannkaksgudstjänst då vi firar en gudstjänst i enklare tappning och sedan äter pannkakor tillsammans. Gudstjänst för SMÅ och stora firas också en torsdag i månaden i Knutby. Båda dessa gudstjänstformer har blivit stabila och växande, utmaningen nu ligger i att i högre grad få med barnens vårdnadshavare i Knutby.

Pastoratet är i en process att finna en struktur för regelbundenhet och förutsägbarhet i pastoratets gudstjänster med minst två huvudgudstjänster i pastoratet varje söndag. Församlingsråden har bidragit med information om

församlingarnas traditioner och önskemål som är utgångspunkt. Vi arbetar inriktat på att förstärka vår gemenskap som pastorat när det gäller gudstjänster och att använda varje församlings kyrkokör i varandras kyrkor. Vi vill också fortsätta satsa på att utbilda lekmän som kan vara med att leda gudstjänster samt rekrytera och utrusta kyrkvårdar.

Det finns ett stort intresse bland de förtroendevalda att pastoratet ska fira fler friluftsgudstjänster och anordna fler pilgrimsvandringar än de vi i dagsläget erbjuder. Båda dessa gudstjänstformer kan vi utveckla genom de lekmän som utbildats via stiftet.

Foto: Kristin Lidell/IKON

Vi har ett ekumeniskt samarbete med Missionskyrkan Tabor i Almunge och bönegruppen i Länna (tidigare pingstförsamling) och har ekumeniska gudstjänster tre söndagar om året.

Under pandemin erbjöd vi digitala gudstjänster varje söndag som var välbesökta och efterfrågade på ett sätt som de fysiska gudstjänsterna inte är. Detta visar på vår stora utmaning i pastoratets gudstjänstliv.

Undervisning

"Låt barnen komma till mig och hindra dem inte, för Guds rike tillhör sådana som de. Jag säger er sanningen: Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in." (Mark 10:13-16)

"Stå fasta och var stadigt rotade i honom, så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lära känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er." (Ef 3:17b-19)

Pastoratet vill dela tro och liv med människor i Almunge pastorat genom undervisning i kristen tro, gudstjänst, andakt, lek, samtal, delaktighet och gemenskap med varandra.

Vi döps i Faderns och Sonens och den heliga Andes namn. Dopet är ett uppdrag Jesus Kristus gav oss. Dopet är en Guds goda gåva och en grund för kristen tro. Vår dopundervisning handlar om troslära, men också om praktik och ett sätt att leva, där tro och liv hör ihop. I kyrkans liv och församlingens gemenskap kan alla komma med sina existentiella frågor och vi delar en väg att följa genom evangeliet om Jesus Kristus.

Vi lever i respekt för varandra och i ett ständigt lärande där kunskaperna om kyrka och tro byggs samman med all annan kunskap och påverkan i våra liv samt våra relationer.

Uppdraget att bedriva undervisning i Almunge pastorat blir särskilt synligt i våra barngrupper, konfirmandgrupper, samtalsgrupper och träffpunkter.

Foto: Johannes Frandsen/IKON

Vi utmanas i hur vi kan svara på de förtroendevaldas längtan av fördjupning i kristen tro och längtan att bättre känna kyrkoåret och gudstjänstens olika delar då vi har få gudstjänstbesökare "en vanlig söndag". Vi har även en utmaning i att bli efterfrågade med vår kompetens om tro och liv för alla åldersgrupper. Därför är vi i en process att stärka gemenskap genom olika former av gruppsamtal för vuxna och att erbjuda samtalsgrupp om kristen tro samt vuxenkonfirmation.

I konfirmandundervisningen följs pastoratets handlingsplan och ett samarbete mellan församlingarna är naturligt. Handlingsplanen utvärderas årligen. Vi har en utmaning i att öka volymen av konfirmander och få en stabil grupp av unga ledare.

Det finns ett självklart och starkt barnperspektiv i alla pastoratets verksamheter samt regelbundna barnkonsekvensanalyser vid beslut.

Diakoni

"...genom att alla lederna hjälper och stöder, växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek" (Ef. 4:15-16)

I uppdraget att omsätta kristen tro i handling genomsyras all verksamhet i pastoratet av ett diakonalt synsätt. Det kan handla om det enskilda stödsamtalet men likaväl om vaktmästarens möte med sörjande på kyrkogården.

Som framgår av omvärldsanalysen är pastoratet stort till ytan och består av utspridda byar och gårdar utanför tätorterna Länna, Almunge och Knutby. Det gör att församlingens diakoni behöver finnas på flera platser. Vi möter församlingens alla åldrar utifrån behov och med så mycket öppen verksamhet med "låg tröskel" som möjligt.

Pastoratet skapar mötesplatser för barn i barngrupperna i Knutby och Almunge, för ungdomar i gruppen Eftiz i Knutby, för barn och ungdomar i fredagscaféet i Knutby en fredag i månaden, samt för konfirmander. Vi vill utveckla arbetet med

ungdomar så att de får ett naturligt rum även i Almunge församlingsgård.

För vuxna erbjuder pastoratet mötesplatser genom soppluncher i Knutby och Almunge varannan vecka, träffpunkter i Faringe och Bladåker en gång i månaden, samt genom olika samtalsgrupper om liv, tro och sorg i Almunge. Det finns flera aktörer för vuxna i närsamhället som pastoratet har kontakt med, tex SPF, PRO, Röda korset och hembygdsföreningar. Utmaningen är att samarbeta för de som är mest ensamma i pastoratet, de som inte tar sig till våra mötesplatser på egen hand.

Pastoratet har en utmaning i att skapa en mer stabil uppföljning av dop och begravningar och att utarbeta ett ideellt medarbetarskap. Särskilt för att kunna arbeta med uppsökande mot ensamhet bland äldre.

Det är en liten andel kontakter som rör personer med ekonomiska behov och i de fall då de befintliga fonderna inte är tillämpliga erbjuds stöd att ansöka ur olika fonder utanför pastoratets.

Diakonin erbjuder alltid stödsamtal vid kriser och sorg.

Mission

"Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sönnens och den heliga Andens namn"
(Matt 28:19)

Pastoratet lever med Guds uppdrag att gå ut till alla folk genom att vara engagerade i Act Svenska Kyrkans insamlingar. Vi har en utmaning i att som kyrka bli mer synlig i närsamhället – bla genom deltagande i och ge stöd till kulturarrangemang och samarbeta med föreningar- men även att skapa fler relationer så att vi kan sänka trösklar till verksamhet och kyrkorum.

Vi behöver få rutiner för att välkomna nyinflyttade och för att anställda ska synas rent fysiskt i närsamhället, tex genom att återkommande finnas utanför orternas butiker, bära profilkädrer och allra mest – tala om pastoratet och kyrkan med positiv och engagerande kraft.

Foto: Magnus Aronson/IKON

Vi vill

- värna om gudstjänsten och utveckla samarbeten mellan församlingarna som stärker och ökar den gudstjänstfirande församlingen.
- bygga ett gudstjänstliv som upplevs engagerande och livsviktigt.
- i högre grad ha lekmanaledda friluftsgudstjänster och pilgrimsvandringar.
- med musiken som redskap utveckla gudstjänstlivet.
- bli efterfrågade med vår kompetens om tro och liv för alla åldersgrupper, särskilt för de vuxna som är "mitt i livet".
- uppmärksamma de nyinflyttade i pastoratet med en social träff som passar både barn och vuxna.
- öka volymen av konfirmander och skapa en stabil grupp av unga ledare.
- öka närvaron av ungdomar i Almunge församlingsgård.
- arbeta uppsökande mot ensamhet bland äldre.
- vara ett vanligare inslag "på byn" och samhällets övriga arrangemang där vi som kyrka medverkar och blir synliga.

Övrigt och avslutning

Den obligatoriska musikertjänsten är en organisttjänst.

Nattvardsgudstjänster: Enligt kyrkoordningen ska det i pastoratet firas minst 20 nattvardsgudstjänster under året. Vi firar mässa varannan gång vi är i respektive kyrka och vid större högtider alltid mässa i alla kyrkor. Det gör att vi överstiger det antalet.

Verksamhet på andra språk: I pastoratet ser vi inte i dagsläget behov av verksamhet på andra språk än svenska. Om behovet uppstår framöver tar pastoratet naturligtvis hänsyn till det.

Församlingsinstruktionens giltighetstid är 2022-2026.

Almunge den 2 november 2022

Mattias Stockhaus, kyrkoherde

Annicka Sandgren, ordf. Kyrkofullmäktige